

## POSTANOWIENIE

24 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 24 września 2025 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa T.J.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o ustalenie i zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej Bank spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z 3 kwietnia 2024 r., I ACa 1424/23,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. obciąża pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego, pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu.**

## UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 23 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie ustalił, że bliżej określona umowa kredytu zawarta 17 grudnia 2007 r. pomiędzy powodem T.J. a Bankiem1 spółką akcyjną w W. – poprzednikiem prawnym pozwanego Bank spółki akcyjnej w W. – jest nieważna (pkt I); zasądził od pozwanego na rzecz powoda 123.956,02 CHF wraz z bliżej określonymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie (pkt II); oddalił powództwo w

pozostałym zakresie (pkt III); umorzył powództwo w zakresie żądania zapłaty kwoty 200 zł (pkt IV) oraz rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt V).

2. Na skutek apelacji pozwanego Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z 3 kwietnia 2024 r. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powoda 121.799,40 CHF wraz z bliżej określonymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie i oddalił powództwo o zapłatę 2.156,62 CHF z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 24 marca 2022 r. (pkt 1); oddalił apelację w pozostałym zakresie (pkt 2) oraz orzekł o kosztach postępowania zażaleniowego i apelacyjnego (pkt 3 i 4).

3. Od wyroku Sądu Apelacyjnego skargę kasacyjną wywiódł pozwany. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący stwierdził, że w sprawie występują następujące istotne zagadnienia prawne:

a) czy w sytuacji, w której w umowie kredytu powiązanego z walutą obcą, postanowienia dotyczące zastosowania przeliczeń walutowych (stosowania kursów wymiany i bankowej tabeli kursów walut) mają charakter fakultatywny, a umowa przewiduje jako zasadę spłatę kredytu bezpośrednio w walucie kredytu (CHF), to czy umowę tego rodzaju kwalifikować można jako umowę kredytu walutowego?

b) czy w świetle art. 4 ust. 1 oraz art. 6 ust. 1 Dyrektywy 93/13 przy ocenie nieuczciwego charakteru warunku umownego, zgodnie z którym wypłata kredytu wyrażonego w CHF może nastąpić w walucie PLN po przeliczeniu kursami z bankowej Tabeli Kursów Walut - jeśli kredytobiorca jednocześnie miał pozostawioną możliwość żądania wypłaty kredytu w jego walucie (walucie obcej) – ma znaczenie dla oceny, czy zaistniała rażąca nierównowaga praw i obowiązków na niekorzyść konsumenta?

4. Powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej, a także o zasądzenie od strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

5. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

6. Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna strony pozwanej nie zawiera argumentów wystarczających dla uznania, że w sprawie spełniona została przesłanka z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. uzasadniająca przyjęcie sprawy do rozpoznania. Wypada też zwrócić uwagę, że pierwsze z zagadnień prawnych zostało sformułowane nieprawidłowo, gdyż skarżący nie wskazał przepisów, na gruncie których zagadnienie to powstaje.

7. Głównym założeniem uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest teza, jakoby przedmiotem umowy kredytu zawartej przez strony postępowania nie był ani kredyt denominowany ani indeksowany, lecz kredyt walutowy. W ocenie Sądu Najwyższego stanowisko skarżącego jest niezasadne, ponieważ zgodnie z postanowieniami umowy kredytu kwota kredytu została

wprawdzie podana w walucie CHF, jednocześnie natomiast wskazano, że uruchomienie kredytu nastąpi w pieniądzu polskim. Trafnie w związku z tym sądy *meritii* uznały, że zawarta przez strony umowa była umową kredytu denominowanego do waluty obcej. Powód nie miał w praktyce możliwości wyboru waluty w jakiej nastąpi wypłata kredytu. Ponadto, zgodnie z ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawą zaskarżonego wyroku, którymi Sąd Najwyższy jest związany, powód potrzebował środków w PLN na zakup nieruchomości, którą miał nabyć za walutę PLN a nie CHF. Okoliczność, że powód od samego początku mógł spłacać kredyt w walucie CHF nie powoduje, że zaciągnięty przez niego kredyt był kredytem walutowym, skoro powód mógł również dokonywać spłat w walucie PLN i z tej możliwości na początku korzystał.

8. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono już także, że samo zapewnienie kredytobiorcy możliwości spłaty rat kredytu w walucie obcej nie uchyla abuzywności postanowienia dotyczącego spłaty rat kredytu w walucie krajowej, w wysokości zależnej od kursu waluty obcej określanego swobodnie przez bank (zob. wyrok SN z 25 października 2023 r., II CSKP 820/23). W podobny sposób wypowiedział się TSUE wskazując, że włączenie do umowy zawartej z konsumentem dwóch alternatywnych warunków dotyczących wykonania tego samego obowiązku ciążącego na konsumentce, z których jeden jest nieuczciwy, a drugi zgodny z prawem, pozwala danemu przedsiębiorcy na spekulowanie, że poprzez brak informacji, nieuwagę lub niezrozumienie konsument wykona dane zobowiązanie zgodnie z warunkiem, który powoduje znaczącą nierównowagę praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. W związku z tym taki mechanizm umowny może sam w sobie mieć nieuczciwy charakter (zob. wyrok TSUE z 21 września 2023 r., C-139/22, ECLI:EU:C:2023:692, pkt 55).

9. Także drugie zagadnienie, związane ściśle z pierwszym, opiera się na założeniu, które nie znajduje uzasadnienia w niniejszej sprawie, a mianowicie o przysługiwaniu powodowi możliwości żądania wypłaty kredytu w walucie CHF. Jak bowiem wynika z zawartej przez strony umowy (co także ustaliły sądy *meriti*), powód nie miał w praktyce możliwości wyboru waluty w jakiej nastąpi wypłata kredytu. Zagadnienie zostało zatem sformułowane w oderwaniu od realiów sprawy. Niezależnie od tego należy zauważyć, że w świetle orzecznictwa Trybunału

Sprawiedliwości Unii Europejskiej ze znaczącą nierównowagą kontraktową ze szkodą dla konsumenta mamy do czynienia w przypadku nałożenia na niego nieograniczonego ryzyka kursowego (zob. np. wyrok z 10 czerwca 2021 r. w sprawach od C-776/19 do C-782/19). Skutek w postaci ponoszenia nieograniczonego ryzyka kursowego przez kredytobiorcę powoduje znaczną nierówność praw i obowiązków stron ze szkodą dla konsumenta. Jak przy tym zwraca uwagę Sąd Najwyższy, gdyby kredytujący bank zamierzał w wystarczający sposób poinformować kredytobiorcę będącego osobą fizyczną – konsumentem o niebezpieczeństwach wynikających z kredytu powiązanego z kursem waluty obcej, to nie proponowałby w ogóle zawierania takich umów kredytowych, zdając sobie sprawę jako profesjonalista, że umowa taka może zostać łatwo oceniona jako nieuczciwa (zob. wyroki SN z 29 października 2019 r., IV CSK 309/18 i z 15 listopada 2024 r., II CSKP 1120/23).

10. Tożsame bądź bardzo zbliżone problemy, jak sformułowane przez skarżącego w niniejszej sprawie, były już kilkakrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego w ramach tzw. przedsądu; zob. np. postanowienia: z 23 lutego 2024 r., II CSKP 1399/22; z 13 sierpnia 2024 r., I CSK 1109/23; z 20 grudnia 2024 r., I CSK 2741/23; z 24 stycznia 2025 r., I CSK 41/24; z 21 marca 2025 r., I CSK 2729/24, do których szczegółowych uzasadnień wypada odesłać w celu uniknięcia zbędnych powtórzeń.

11. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

12. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

13. O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 i art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c.

(G.N.-J.)

[SOP]

